

ÖNÉRTÉKELÉS

A Doktori Iskola bemutatása

(2025. szeptember 09.)

A mai Biológiai és Sportbiológiai Doktori Iskola (továbbiakban Doktori Iskola) három doktori programként indult az 1990-es években (Összehasonlító Neurobiológia - Hámori József vezetésével 1993 szeptemberében; Botanika és Vegetációtudomány – Borhidi Attila vezetésével 1994 szeptemberében és Mikrobiológia B programként Pesti Miklós vezetésével 1997 szeptemberében). Az első ösztöndíjas hallgató Hernádi István volt, aki ma Egyetemünk professzora és a Magyar Idegtudományi Társaság elnöke).

A három program 2001-ben alakult át Doktori Iskolává, amikor Fischer Ernő lett annak a vezetője. Fischer professzor nyugdíjba vonulásakor a Doktori Iskola vezetését Gábrriel Róbert vette át 2005-ben, és az iskola a mai napig is az ő vezetésével működik. A doktoriskola témacsoportokban fejti ki tevékenységét, jelenleg hat (Genetika és Molekuláris Biológia, Hidrobiológia, Növénybiológia, Szabályozásbiológia, Ökológia, Sportbiológia) ilyen szakmai csoport működik. A kredit rendszerű képzést 2004-ben vezettük be. Az iskolát 2009-ben, 2014-ben és 2019-ben vizsgálta a MAB, amely mindhárom alkalommal magasra értékelte az Iskola teljesítményét, azt feltétel nélkül akkreditálta.

Eddig (2025. július 10.) **175** hallgató védte meg sikeresen a disszertációját a Doktori Iskola-ben és jogelődjeiben. Számos egyetemi oktató és tudományos kutató került ki közülük, akik az ország (és a világ) különböző városaiban dolgoznak, és néhányan középiskolákban tanítanak. Néhány kiemelkedő karriert be fogunk mutatni a későbbiekben egy-egy mondatban.

A Doktori Iskola képviselői a megalakulástól kezdve azt a célt tűzték ki, hogy az elmúlt évtizedekben kibontakozó jelentős új interdiszciplináris keretek köré szervezik oktató és kutatómunkájukat. Ilyennek tekinthetők az ökológia és a növénybiológia határterületei a víztudománnyal, az agrártudományokkal és a molekuláris biológiával; a neurobiológia klinikai és diagnosztikai vonatkozásai, különös tekintettel a kognitív idegtudományokra; a mikrobiológia és a virológia orvostudományi-epidemiológiai-patológiai vonatkozásai a sport és a sportterhelések hatása az egyének jóllétére és élettartamára. Az előbb felsorolt összes diszciplína illeszkedik abba a sorba, hogy művelésük a természeti folyamatokat vizsgálja, beleértve a természet és az ember kölcsönhatását és a természeti-társadalmi egyensúlyt. A Biológiai Intézet szlogenje - A világ fontos problémáival foglalkozunk – a doktori iskolára is igaz!

A célok megvalósítását szolgálja egyrészt a tartalmas, rugalmas és színvonalas kurzuskínálat; megnyitottuk a kurzusfelvétel lehetőségét a PTE más karain és más

intézményeken elvégzett kurzusokat is beszámítunk, ha a hallgató képzési terveihez illeszkedik az adott tárgy. Másrészt szoros mester/hallgató kapcsolódást ajánlunk, ami kitűnő lehetőségeket teremt a hallgatóink számára műhelymunka végzésére. Ennek keretében a doktorandusz hallgatók személyes szakmai mentorálásban részesülnek, ezek a szakmai műhelyek a PhD hallgatók tanulásának és kutatásuk támogatásának fő színhelyei! Hogy ez mennyire így van, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a jelenlegi törzstagi és témavezetői gárdában „tudományos gyermek” és tudományos unoka” kapcsolatok is felfedezhetők a publikációs listák tanulmányozásakor. Látható, hogy hazai és külföldi kapcsolatainkat is megosztjuk a hallgatókkal, küldjük őket tanulmányutakra, tapasztalatszerzésre világszerte. Alig hiszem, hogy lehet ennél jobb módja a kutatói életpályára való felkészítésnek, mint ez a fajta személyre szabott mentorálás!

Ezen „big picture” szemlélet további tágítása érdekében több kutatóhellyel tartunk kapcsolatot a PTE-n belül (Általános Orvostudományi Kar (ÁOK), Klinikai Központ (KK), Pécsi Diagnosztikai Központ (PDK), Gyógyszerésztudományi Kar (GyTK), Szentágotthai János Kutatóközpont (SzKK), Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet (SzBKI), Grastyán Endre Transzlációs Kutatóközpont (GTK)), ahol hallgatóink különböző kísérleteket végezhetnek, együttműködéseket alakíthatnak ki. Hallgatóink kiemelt figyelemben részesülnek: szakmai konzultációval segítjük egyéni kutatási kezdeményezéseiket, támogatjuk a hazai és nemzetközi konferenciákon való részvételüket, tanulmányútjaikat és megosztjuk velük tapasztalatainkat a hazai és nemzetközi publikálás területén. A PTE-n kívüli világ felé is nyitottak vagyunk: a kezdetek óta kiemelkedően élénk és eredményes kapcsolatok épültek ki a Balatoni Limnológiai Kutatóintézettel (BLKI) valamint a Vácrátóton működő Ökológiai Kutatóközponttal (ÖK), ahonnan rendszeresen fogadunk PhD hallgatókat és témavezetőket is felkérünk doktori iskolánkba.

Törekszünk a hallgatók diverzitásának növelésére, az interdiszciplináris témák megjelenésére és a vállalati kapcsolatok erősítésére. Ehhez a célhoz illeszkedik az a törekvésünk, hogy idegen nyelvű képzésben részt vevő hallgatóink is legyenek. Már 2015-től kezdve szinte minden évben vettünk fel angol nyelvű PhD képzésre hallgatót. Többségük szerencsére oklevelet szerzett. Egyúttal egy minőségcélként kijelölhető volt az esélyegyenlőség biztosítása, amire a Doktori Iskola vezetése kiemelt figyelmet fordított és fordít. Hasonlóan, a Kooperatív Doktori Program rendszerszintű megjelenése óta szinte minden évben van KDP-ösztöndíjat elnyert pályázónk (idén két frissen felvett kolléga is ebben a formában fogja elkezdni a képzést).

A doktori képzés mellett számos habilitációs eljárást bonyolítottunk le és jelenleg is jónéhányat bonyolítunk. Fontosnak tartjuk, hogy nem csak a volt saját doktori hallgatóink habilitálnak nálunk, hanem széles körből fogadunk habilitánsokat. Ezek hozadékaról is fogunk képet adni a következő bekezdésben.

A Doktoriskolánkon át vezetõ kiemelkedõ karriererek rövid leírása

A Doktori Iskola keretei között PhD fokozatot szerzett kollégák közül hárman külföldi egyetemek kinevezett professzorai (Pál Róbert – Montana Tech University; Vigh József – State University of Colorado; Zsombok Andrea – Tulane University, New Orleans). További nevek említése nélkül olyan külföldi városok, amiknek egyetemein, illetve kutatóhelyein volt PhD-seink dolgoznak: Genf, Zürich, New York, Salt Lake City, Alabama, San Diego.

A hazánkban dolgozók közül eddig négyen szereztek MTA doktori címet (Négyesi László (Wigner Kutatóközpont), Völgyi Béla (PTE), Botta-Dukát Zoltán (ÖK), Jakab Ferenc (PTE)) A hazai végzettek közül Jakab Ferenc élete utolsó két évében (tragikusan korai haláláig) a PTE innovációs rektorhelyettese volt. Hernádi István, aki doktori iskolánk első hallgatója volt, szintén egyetemi tanár, jelenleg a GTK vezetője, a Magyar Idegtudományi Társaság elnöke. A doktoriskolánkban habilitált jelenlegi kollégáink közül további 2 fő MTA doktori eljárás alatt áll (Csabai Zoltán, Kemenesi Gábor – mindkettő Doktori Iskola törzstag).

Bár nem a PTE-n szerzett fokozatot, de itt habilitált 1999-ben Gábor Róbert, doktoriskolánk jelenlegi vezetője, aki 2x2 cikluson keresztül (összesen 12 évig) a PTE TTK dékánja, egy cikluson keresztül a PTE rektora volt majd később két évig tudományos és innovációs rektorhelyettese volt. Két évig betöltötte a Nemzetközi Agykutatási Társaság (IBRO) Páneurópai Részlegének (PERC) elnöki funkcióját is.

A nálunk fokozatot szerzett kollégák a PTE 4 karán (ÁOK, ETK, GyTK, TTK) és további 5 szervezeti egységében (KK, Virológiai Nemzeti Laboratórium (VNL), SzKK, SzBKI, GTK) töltenek be vezetői, oktatói és kutatói állásokat (összesen több mint 80 fő). A TTK Biológiai Intézetének 32 diplomás munkatársa közül 28 rendelkezik tudományos fokozattal, ezek közül 14-en a Doktori Iskola végzettjei. Egy fő közülük külföldi hallgatóként az angol nyelvű képzésünkön vett részt – ő (Safia Zagheb) a PTE Természettudományi Kar első külföldi állampolgárságú oktatója. A 14 nem PTE Doktori Iskola fokozattal rendelkező intézeti kolléga közül egy fő kivételével mindenki (azaz 13 fő) ebben a doktori iskolában habilitált. Szintén itt habilitáltak, és más szervezetek keretében végzik munkájukat Botta-Dukát Zoltán és Molnár Zsolt (HUN-REN ÖK), Bátori Zoltán (SzTE), Molnár V. Attila (DE, a MTA Diverzitásbiológiai Bizottság vezetője, Bauer Norbert az MTM Növénytára igazgatója). Kisebb mértékben ugyan, de az akadémiai szférán kívül is vannak sikeres végzettjeink: gyógyszercégek, klinikai vizsgálatokat szervező cégek, mikroszkópos fejlesztésekkel foglalkozó vállalkozások és az államigazgatási szféra is talál munkatársakat közülük.

A fiatalabb generációban is vannak ígéretes tehetségek, akik már bizonyították rátermettségüket. A hallgatók között most is több OTDK I. helyezett és Pro Scientia aranyérmes kolléga van. Rendszeresen nyernek el kiválósági ösztöndíjakat hallgatóink. Ezen felül az elmúlt 6 évben (a legutóbbi akkreditációs periódus óta) 4 országos szinten is

kiemelkedő elismerést gyűjtöttek be: Kemenesi Gábor Junior Prima díjas lett Tudomány kategóriában (2019) és elnyerte „Az Év Ismeretterjesztő Tudósa” díjat a Magyar Tudományos Akadémiától (2024); Szarka Gergely Kuffler-ösztöndíjban (2019) részesült, míg Sebesi Balázs Roska Tamás Ezüst Emlékérem díjat nyert el kiemelkedő teljesítményéért (2025). Figyelemre méltó, hogy a három kolléga három különböző témacsoport képviselőjeként jeleskedett, bizonyítva ezzel a doktori iskola több lábbon állását. *(Legutóbbi, hivatalosan még meg nem erősített hír szerint ismét lesz Junior Prima díjasunk 2025-ben!).*

Annak érdekében, hogy ez a folyamat töretlen maradjon, számos szempontot veszünk figyelembe az oktatógárda összeállításakor. A törzstagok választásakor maximálisan figyelembe vesszük a MAB előírásait, és működési szabályzatunk tételes előírást tartalmaz a témavezetők tekintetében is. A fiatal kollégák első témavezetése mindig társtémavezetéssel történik, egy tapasztalt kolléga társaságában. Kétévente felülvizsgáljuk a témavezetői állományt és a nem aktív témavezetőket illetve a publikációs elvárásokat nem teljesítőket töröljük a listából. Jelenleg közel 100 aktív témavezetőnk van, és a doktori iskola gyakorlata szerint senki nem vállalhatja 4-nél több hallgató vezetését – ez egyébként szigorúbb a hatályos MAB előírásnál. Így kívánjuk biztosítani a teljes odafigyelést mind képzés, mind a fokozatszerzési procedúra során. A külföldi témavezetőkkel kapcsolatosan ugyanezeket az elvárásokat támasztjuk. A témavezetők felvételéről és törléséről a doktoriskolai tanács szavaz, majd a határozatot a TDT elé terjesztjük jóváhagyásra, míg új törzstagok felvételét az EDT hagyja jóvá.

A Doktoriskola vezetőjének rövid bemutatása

Mint említettük korábban a **Doktori Iskola vezetője 2005 óta Gábor Róbert** egyetemi tanár, aki jelenleg 64 éves. Egyetemi tanulmányait és tudományos fokozatait, címeit a következők szerint érte el: Diploma: JATE, Szeged, 1985; Dr.Univ: JATE, Szeged, 1989; C.Sc.: MTA, Budapest, 1995; Dr. Habil.: JPTE, Pécs, 1999; DSc.: MTA, Budapest, 2001.

Jelenlegi munkahelye Pécsi Tudományegyetem Neurobiológiai Tanszék. Beosztása: egyetemi tanár, doktori iskola vezető, intézetigazgató.

Korábbi munkahelyek és beosztások:

2000 – től tanszékvezető egyetemi tanár, intézetigazgató (2000-2004) Általános majd Kísérletes Állattani és Neurobiológiai Tanszék (tanszékvezető: 2000-2018), jelenleg Neurobiológiai Tanszék; **2018 – 2019** általános, tudományos és innovációs rektorhelyettes; **2007 – 2010** között rektor, Pécsi Tudományegyetem; **2001- 2007** majd **2013-2018** dékán, PTE Természettudományi Kar; **1993-95** egyetemi adjunktus, majd **1995-1999** egyetemi docens, Janus Pannonius Tudományegyetem, Állattani majd Általános Állattani és Neurobiológiai Tanszék, Pécs; **1985-1990** egyetemi tanársegéd majd **1990-1993** egyetemi adjunktus, József Attila Tudományegyetem, Szeged.

Kutatási tapasztalatai magukban foglalják a fény- és elektronmikroszkópos enzim-

és immunhisztokémiát, az in situ hibridizációt és az intracelluláris elektrofiziológiát. Ezeket az autonóm idegrendszer, a cirkadian ritmus, valamint a retina molekuláris mikroanatómiája, fejlődése és neurokémiája kutatása terén hasznosította. **Tudományos teljesítményének** főbb paraméterei: 1 könyv, 9 könyvfejezet vagy jegyzet részlet, több mint 150 nemzetközi közlemény. Összesített hatástényező közel 400, független hivatkozások mintegy 2300, h-index: 40 illetve 35 (Google Scholar ill. MTMT). **Témavezetés: Posztdok:** 8 fő, **PhD:** 12 fő, **Diplomamunka:** témavezetőként 17 fő, belső konzulensként 22 fő.

Jelentősebb külföldi tanulmányutak: University of Antwerp, Belgium; Flinders University of South Australia, Ausztrália; New York University, Medical Center és University of Montana, Missoula, Montana, USA. Több mint 20 meghívott előadás egyetemeken és konferenciákon.

Szakértői tevékenységet folytatott az IBRO CEERC majd PERC keretei között, mely utóbbinak 2017-2019 között elnöke volt. Segítette továbbá az Európai Parlament, Kulturális Bizottsága (2010) valamint a Magyar Rektori Konferencia Finanszírozási Bizottsága munkáját (2009/2010). OTKA zsűritag 2006-2008; OTKA majd NKFIH zsűrielnök volt 2012-2016 között, bíralt pályázatokat az Austrian Science Foundation-nak.

Szerkesztői tevékenységet folytatott 2000 óta előbb Guest Editor-ként a Microscopy Research and Technique c. folyóiratnál, majd szerkesztő bizottsági tag lett a TheScientificWorldJournal - Neurobiology, az Acta Biologica Hungarica (most Biologica Futura), a Current Neurobiology, a Life és a Frontiers in Neuroscience folyóiratoknál, továbbá közleményeket referált és referál mintegy 30 nemzetközi folyóirat számára.

Disszertációkat, pályázatokat bíralt és bírál (PhD, Habil., alkalmazás, professzori előléptetés): Semmelweis Egyetem, Eötvös Lóránt Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem, University of Siena és Pisa, Olaszország; Colorado State University, CO, USA; Yale University, New Haven, CT, USA; University of Leiden, Belgium számára. Négy habitusvizsgálat és 4 bírálat a MTA Doktori Tanácsának.

Nyertes pályázatok témavezetőként: Bolyai János Kutatói Ösztöndíj (2000-2003);

OTKA F 16040 (1995-98); T 34160 (2001-04); K 61766 (2006-2010); K 100144 (2012-15); T 119289 (2016-2020).

Díjak, kitüntetések: Magyar Elektronmikroszkópos Díj 2004; Baranya megyei Prima Díj 2009; Díszdoktor, Izsevszki Állami Műszaki Egyetem 2010; A Pécsi Doktoranduszokért Emlékplakett 2020; Magyar Érdemrend Tisztikereszt 2023; Pécs Város Tudományos Díja (Vilmos püspök díj) 2023.

A Doktori Iskola belső szervezete és működése

A doktori iskola működése a törzstagok, témavezetők, és oktatók tevékenységén alapul. A szakmai testületekben az iskolát az iskola vezetője képviseli. A Doktori Iskola témacsoportjainak tevékenységét azok vezetői irányítják. A doktori iskola szakmai

tevékenységét a doktori iskola vezetője a doktori iskola tanácsának közreműködésével irányítja. A tanács munkáját egy törzstag titkárként segíti. A Doktori Iskola Tanácsának elnöke a doktori iskola vezetője, szavazati joggal rendelkező tagjai a törzstagok. Tanácskozási joggal rendelkező tagjai a doktori iskola titkára (ha nem törzstag), valamint a doktoranduszok képviselője. A doktori iskola tanácsa az időszerű feladatoknak megfelelően, de félévenként legalább kétszer ülésezik. Az ülések összehívását a Doktori Iskola Tanácsának elnöke, ill. bármely szavazati jogú tagja kezdeményezheti.

A doktori iskola működése során a Tanács által formálisan elfogadott, nyilvánosan elérhető minőségbiztosítási politika elvei szerint végzi munkáját. Ennek középpontjában az akadémiai integritás és szabadság, az esélyegyenlőség és a diszkriminációmentesség áll. Minden akkreditációs periódusban áttekintjük a témacsoportok helyzetét és amennyiben indokolt, új témacsoport létrehozásáról döntünk. Ez legutóbb 2014-ben történt meg, amikor a Sportbiológia Témacsoportot létrehoztuk. A témacsoport vezetője egyetemi tanár lett (Wilhelm Márta), aki a Doktori Iskola Törzstagja és ez minőségi garanciát jelentett az új témacsoport működésére. Ennek a lépésnek a folyamatoként a doktoriskola nevében kiemelten megjelent a Sportbiológia, és jelenleg két egyetemi tanári kinevezés van folyamatban az ebben a témacsoportban működő oktatók esetében. Ezzel együtt a sportbiológias hallgatók számára alternatív tanulási utat nyitottunk, összhangban a képzési program követelményeivel, amit a komplex vizsga tárgyköreinek ezzel egyező bővítése követett. A névváltoztatást és a képzési program kibővítését a PTE Szenátusa is jóváhagyta és számos közelmúltbeli eredményes doktori cselekmény mutatja e lépés helyességét. Ez a lehetőség határon túli magyar hallgatókat is bevonzott (a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karáról), fokozva a diverzitást a doktori iskolán belül. Ennek jegyében a két egyetem között együttműködési szerződés kötött, külön hangsúlyozva a PTE szerepét a határon túli magyar felsőoktatásban, különös tekintettel a doktori képzésre. A diverzitás ezen fokozódása természetesen módszertani kihívások elé is állítja az oktatókat. A frontális oktatás a doktori iskolában jelentősen visszaszorult. Zömében szemináriumokat, workshopokat, gyakorlati foglalkozásokat tartunk, ezzel fokozva az inkluzivitást. Amennyiben a helyzet indokolja, ezeket online, illetve hibrid módon is meg tudjuk tartani, bár alapvetően igyekszünk személyes, jelenléti oktatást biztosítani. A kurzusok módszertani fejlesztése a témacsoportok feladata, de a hallgatói véleményezési rendszer most már ad visszajelzést a sikerről, és ezt visszacsatoljuk a kurzusgazda októnak. Az eredményes ismeretszerzés és tanulmányi előrehaladás érdekében a PTE rendszerszinten biztosítja a doktorandusz hallgatók számára a kutatáshoz és tanulmányokhoz szükséges alapvető infrastrukturális feltételek (dolgozószobai férőhely, laborhozzáférés, PC biztosítás igény szerint a szükséges programokkal, könyvtár és az online adatbázisok elérése). E tekintetben a PTE TTK a tanársegédekéhez hasonló munkakörülményeket biztosít a Doktori Iskola PhD

hallgatói számára.

Az esetlegesen felmerülő panaszokat – amik a mi doktori iskolánk esetében zömében a fokozatszerzéshez, határidőkhöz, adminisztratív ügyekhez és kevésbé a kurzusokhoz vagy a munkafeltételekhez köthetők, igyekszünk a lehető leggyorsabban kezelni. A hallgatók doktori képzésre történő felvételi követelményei és a tanulmányi előrehaladás feltételei egyértelműen meghatározottak a működési szabályzatunkban, így ezekben az ügyekben kevés panasz érkezik. Mindemellett minden hallgatónak joga van közvetlenül a doktori iskola vezetőjéhez és/vagy titkárához fordulni, akik a hatáskörükbe eső ügyekben általában 2 munkanapon belül válaszolnak. A Természettudományi Doktori Tanács (TDT) tartozó ügyeket azonnal továbbítjuk annak titkárához, és azokat a legközelebbi tanácsülésen (általában havonta) megtárgyaljuk. Véleményünk szerint ez biztosítja az ügyek megfelelően hatékony rendezését.

A képzési program felülvizsgálata rendszeresen – általában évente – az évnnyitó doktoriskolai tanácsülés során történik. A doktoriskolák az egyetemi kiválóság legfőbb letéteményesei, ezért az egyetemi stratégiai célokhoz való igazodás elsődleges szempont. A PTE által meghatározott 4 kiválósági stratégiai célból háromhoz közvetlenül csatlakozik a Doktori Iskola tevékenysége: ezek a biotechnológia, a fenntarthatóság és az adattudomány. Mindezt úgy próbáljuk végrehajtani, hogy igyekszünk középpontba helyezni a végzősök munkaerőpiaci lehetőségeit és a doktoriskolai tanács hallgatói képviseletétől érkező visszajelzéseket beépíteni a változtatásokba. Annak köszönhetően, hogy doktoriskolánk témavezetői folyamatosan pályázatokat nyertek és nyernek hazai és nemzetközi viszonylatokban, a tudományos program folyamatosan naprakész, különben nem lenne biztosított a nemzetközi kutatási térhez való folyamatos kapcsolódás. Sajnos így sem minden hallgató szerez fokozatot. Összességében a beiratkozottakhoz képest a végzési arány a teljes időtartamot tekintve (1993-2025) közel 60%, az államilag finanszírozott hallgatókra szűkítve azonban több mint 70%. Az egyes hallgatókra vonatkozó pontos információk a doktori.hu felületen folyamatosan és naprakészen elérhetők.

A Doktori Iskola helye az intézmény szervezetében

A Doktori Iskola a PTE TTK 4 doktori iskolájának egyike. Alapvető képzési profiljai és feladatai, valamint a törzstagok nagy többségének és az oktatók jelentős részének munkaviszonya alapján a TTK Biológiai Intézetében szerveződött. Ugyanakkor, mint azt fentebb leírtuk, a doktori iskola kiaknázza az egyetemi és külső együttműködési lehetőségeket. A doktori iskola szervesül a Természettudományi Tudományterületi Doktori Tanácsba oda szakmailag fajsúlyos külső tagot delegál (korábban Kovács Melinda akadémikus (MATE), Fekete Éva MTA Doktora (SzTE), jelenleg pedig Vidnyánszky Zoltán MTA Doktora (HUN-REN TTK)) az általunk delegált tag. Ennek következtében e testületben számos olyan ügy kerül napirendre és folyamatos monitorozásra, ami szervezeti, működési és hallgatói ügyeket érint, és e testület titkára, Németh Krisztina (aki a Dékáni Hivatal

alkalmazottja) professzionálisan szolgálja ki a testületet. Vele közvetlenül tudunk értekezni akár napi szinten a hallgatók státuszáról, (aktív – passzív), kreditteljesítéséről, a komplex vizsgára bocsáthatóságról vagy az abszolutórium kiállíthatóságáról. Ugyancsak ő követi nyomon a fokozatszerzés eseményeit. Mindezt a PhD hallgatók tekintetében teljes NEPTUN hozzáféréssel teszi, és bármilyen veszélyhelyzet vagy anomália esetén azonnal értesíti a doktori iskola vezetőjét és titkárát. A külső intézményekben elvégzett kurzusokat, belföldi és külföldi tanulmányutakat, valamint a korábbi tanulmányokat is a TDT titkár jegyzi be a Neptunba, a doktori iskola a kreditek egyenértéktűsítését végzi ebben a folyamatban. Az alapelv a kreditrendeletben elfogadott időkeret (1 hallgatói munkaóra/hét = 1 kredit).

A Doktori Iskola a Biológiai Intézet tudományos életének, az oktatói utánpótlás nevelésének, a tudományos fokozatok és minősítés megszerzéséhez kapcsolódó kutatómunka támogatásának stratégiai fontosságú központja. Ezért rendkívül fontos nem csak a hallgatói, de az oktatói teljesítmények mérése is. A PTE esetében ez immár több éve egy komplex, elektronikus Teljesítményértékelő Rendszer részeként történik meg. Ebben kiemelt szerepet foglal el a doktori képzés során ellátott tevékenység. Ennek a rendszernek még vannak gyerekbetegségei, de alapvetően működőképes, és az oktatók ezen keresztül visszajelzést kapnak a képzésben és ezen belül a doktori képzésben nyújtott teljesítményükről.

A Doktori Iskola infrastrukturális feltételei

Jelenleg a Doktori Iskola intézményen belüli működése három helyszínen zajlik: az egyik a Természettudományi Kar épületegyüttese, ahol 14 kutatólabor és dolgozószobák állnak rendelkezésre. A laborok molekuláris biológiai és mikrobiológiai munkákra, idegtudományi vizsgálatokra és analitikai technikákra jól felszereltek. A GTK és a SzKK további laboroknak (7db - köztük egy főemlősök tartására és viselkedésfarmakológiai vizsgálatára alkalmas épület, egy BSL-4-es virológiai laboratórium és egy modern mikroszkópos műszeregyüttes), valamint állattartó facilitásoknak ad helyet.

A SzBKI szabadföldi és üvegházi kísérletek elvégzését teszi lehetővé, Emellett egy Kárpát-medencei szőlőfajtagyűjtemény és egy 9000 klónos szabadföldi kísérleti fajtagyűjtemény is megtalálható és kutatható itt. Továbbá Pécs és távolabbi környezete (a Mecsek, Baranya és Tolna megye természetvédelmi területei, a Kisbalaton és az Alpokalja) terepi kiszállásokat tesz lehetővé. Egyes ökológiai munkák határokon túlnyúló mintavételi helyeket is megcéloznak (Horvátország, Szlovénia, Csehország, Szlovákia), sőt akár kontinenseken is átívelnek (Amerika, Afrika, Ázsia).

Rendszeres vállalati együttműködő partnerünk a Richter Gedeon Nyrt., a Bóly Zrt., a Soft Flow Hungary Kft., a Duna-Dráva Nemzeti Park és több Pécs városi sportegyesület. Már csak egy kicsit több kutatási pénz kellene, mert a pályázati lehetőségeink az utóbbi 2 évben jelentősen beszűkültek.

Jövőkép - fejlesztési lehetőségek

Interdiszciplináris (biológia és sport) doktori iskolává válás, valamint EMTE Csíkszeredai kar doktori iskolához segítése a biológiai tudományokhoz kötődő témakörökben,

Két fő célt tűztünk magunk elé a következő időszakra, amihez a belső fejlesztésen keresztül vezet az út, de külső, jól látható eredménye is lehet

1. Interdiszciplináris doktori iskolává alakulás, később pedig esetleg egy új doktori iskola alapjainak lerakása Sporttudományban.

Jelenleg 2 fő egyetemi tanári kinevezése folyamatban van (Atlesz Tamás és Váczi Márk), egy fő pedig már egyetemi tanár, doktoriskolai törzstag (Wilhelm Márta). Mindegyiküknek van végzett hallgatója „sportos” témakörökből. Ha sikerülnek a kinevezések, akkor a következő tanévben elkezdjük a Sporttudomány doktori program kialakítását, azaz felkészülünk doktori fokozat kiadására ebből a diszciplínából. Ha és amennyiben 1 legalább 1 fő az egyetemi tanárok közül megszerzi az MTA Doktora címet, egy új doktori iskola válik megalapíthatóvá. Szerencsére végzett hallgatók már vannak sportbiológiai témakörökből és ehhez épül majd hozzá a többi sporttudományi diszciplína.

2. Az EMTE Csíkszeredai Karának segítése egy biológiai tematikájú doktori iskola létrehozásában

A PTE és az EMTE között 2025-ben megújított együttműködési megállapodásban kiemelt helyen szerepel a doktori képzés. A PTE TTK-n működő Kémiai és Biológiai Doktori Iskolák már számos EMTE-s hallgatót fogadtak és jelenleg is fogadnak. EMTE-s oktatók témavezetők nálunk, sőt úgy tűnik, hogy a 2025/26-os tanévben néhányan habilitálni is fognak! Ez alapvető feltétele annak, hogy a romániai szabályok szerint hozhassanak létre doktori iskolát és innentől kezdve saját jogon folytathassanak doktori képzést. A laboratóriumok felszereltsége jó, az oktatógárda rendelkezésre áll, és persze mi a jövőben is segíteni fogjuk ezeket a törekvéseket.